

عنوان مقاله:

مولفه‌های دوگانه خودی و دیگری در رمان همسایه‌ها نوشته احمد محمد (براساس نظریه نشانه‌شناسی بوری لوتمان)

محل انتشار:

هفتمین همایش بین‌المللی زبان و ادبیات فارسی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده‌گان:

وحید مبارک - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

حسن جمالی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

فرهنگ و نشانه‌شناسی فرهنگی (Cultural Semiotics) از مباحث جدیدی است که به تحلیل متن می‌پردازد؛ این تحلیل بر اساس الگوهای متفاوتی صورت می‌گیرد که نظریه لوتمان و مکتب تارتو از این عده ای نظریات است. بوریلوتمان به عنوان یکی از نظریه‌پردازانی است که با بهره گیری از مواد فرهنگی به بررسی ایستایی و پویایی فرهنگ های پرداخته است. مکتب تارتو با همکاری لوتمان بی‌برده بود که هر فرهنگی دارای رمزگان مخصوص به خود است که هر شخص با خروج از این فرهنگ، دچار مشکلات و فقدان‌های خواهد می‌شد. این مبحث همان مبحث خودی و دیگری است، نمونه‌هایی از این نوع فقدان‌ها را می‌توان در رمان‌های اجتماعی- سیاسی مشاهده کرد. غرب به عنوان «نه فرهنگ» و دیگری، در رمان «همسایه‌ها» احمد محمد، همان بریتانیا است. این رمان بازگو کننده دخالت نیروهای دیگری و ناآشنا در مملکت است که توائسته مرزا را در نداد و فضای سپهری را درهم ریزد. این پژوهش توصیفی- تحلیلی با روشن مطالعه کتابخانه‌ای، پیش روی رمان «همسایه‌ها» نوشته احمد محمد را بر پایه الگوی نشانه‌شناسی فرهنگ‌بیررسی کرده است. هدف پژوهش تبیین جایگاه شخصیت‌ها و کنش‌های آنان مبتنی بر تقابل و تعامل بینافرهنگی فرهنگ‌بیدار و مقصد است. دستاوردهای پژوهش نشان می‌دهد. وجود عشق و طبیعت توائسته قهرمان داستان را تغییر دهد و او را از فضای تاریک قبلی سپهرنشانه‌ای که به آن عادت کرده بود و خودی وی بوده است با فضایی جدیدی که شخصیت از انفراری است، جانشین کند. محمود، توائسته است، فرهنگ خودی را در رمان‌های مورد مطالعه با وجود تناقضات و تقابل‌ها حفظ کند و حضور نیروهای استعمارگر را در نقش دیگری برای خواننده ملموس کند.

کلمات کلیدی:

نشانه‌شناسی فرهنگی، خودی و دیگری، همسایه‌ها، احمد محمد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1979820>

